

ข้อกำหนดของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย

ฉบับที่ ๗

ว่าด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการสำหรับคนโดยสารและสมาชิกลูกเรือ
ในสนามบินที่ให้บริการสาธารณะ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖/๑ และมาตรา ๖๐/๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗ พ.ศ. ๒๕๕๘ ผู้อำนวยการสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยออกข้อกำหนด เพื่อให้ผู้ได้รับใบรับรองการดำเนินงานสนามบินสาธารณะปฏิบัติหน้าที่เพิ่มเติมให้สอดคล้องกับภาคผนวก ๙ การอำนวยความสะดวก และบทแก้ไขเพิ่มเติมภาคผนวก ๑๙ แห่งอนุสัญญาว่าด้วยการบินพลเรือนระหว่างประเทศ ค.ศ. ๑๙๔๔ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อกำหนดนี้เรียกว่า “ข้อกำหนดของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย ฉบับที่ ๗ ว่าด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการสำหรับคนโดยสารและสมาชิกลูกเรือในสนามบินที่ให้บริการสาธารณะ”

ข้อ ๒ ข้อกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ยกเว้นผู้ได้รับใบรับรองผู้ดำเนินงานสนามบินสาธารณะอยู่ก่อนวันที่ข้อกำหนดนี้มีผลบังคับใช้ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อกำหนดนี้

“สนามบินอนุญาตที่ให้บริการระหว่างประเทศ” หมายความว่า สนามบินอนุญาตที่กำหนดไว้ให้เป็นสนามบินที่รองรับการเข้าและการออกเดินทางระหว่างประเทศ ซึ่งมีการดำเนินพิธีการทางศุลกากร การตรวจคนเข้าเมือง การสาธารณสุข การกักกันพืชและสัตว์ รวมทั้งพิธีการอื่นในทำนองเดียวกันนี้

“สนามบินอนุญาตที่ให้บริการภายในประเทศ” หมายความว่า สนามบินอื่นนอกเหนือจากสนามบินอนุญาตที่ให้บริการระหว่างประเทศ

“บุคคลที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ” หมายถึง บุคคลใด ๆ ซึ่งความสามารถในการเคลื่อนไหวลดลง เนื่องจากขาดสมรรถภาพทางกายเกี่ยวกับประสาทรับความรู้สึกหรือการเคลื่อนไหว ความบกพร่องทางจิตประสาท อายุ ความเจ็บป่วย หรือสาเหตุของการช่วยเหลือตนเองไม่ได้เป็นอย่างอื่น และต้องการการดูแลเป็นพิเศษ

“สิ่งอำนวยความสะดวก” หมายความว่า อุปกรณ์หรือเครื่องมือสำหรับใช้ในการช่วยเหลือคนโดยสารและสมาชิกลูกเรือเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ ทั้งภายในและภายนอกอาคาร สถานที่และยานพาหนะ โดยสร้าง ติดตั้ง หรือดัดแปลงให้เป็นส่วนหนึ่งของอาคารสถานที่และยานพาหนะนั้น

ข้อ ๔ ผู้ได้รับใบรับรองการดำเนินงานสนามบินสาธารณะซึ่งเป็นสนามบินอนุญาตที่ให้บริการระหว่างประเทศต้องจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการในสนามบินของตนตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- (๑) สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนโดยสารและสัมภาระที่เดินทางผ่าน (Transit)
- (๒) กระบวนการเพื่อให้การตรวจสอบสมาชิกลูกเรือ และสัมภาระของสมาชิกลูกเรือเป็นไปด้วยความรวดเร็ว ทั้งด้านขาเข้าและขาออก
- (๓) สิ่งอำนวยความสะดวกในการขึ้นและลงจากอากาศยาน เพื่อลดความคับคั่งและเพิ่มประสิทธิภาพ ในการขึ้นและลงจากอากาศยานของคนโดยสาร
- (๔) ป้ายสัญลักษณ์ในอาคารผู้โดยสารตามรูปแบบที่ผู้อำนวยการประกาศกำหนด
- (๕) การประชาสัมพันธ์มาตรการหรือบทลงโทษผู้ที่ลักลอบนำเข้าส่งออกซึ่งยาเสพติดหรือของต้องห้ามหรือต้องกักตักทางศุลกากร หรือกฎหมาย กฎระเบียบเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยในการบินพลเรือน ผ่านทางสนามบิน
- (๖) อุปกรณ์ทางเดินเลื่อนอัตโนมัติ (Walk Way) หรืออุปกรณ์เครื่องจักรกลอื่นที่ช่วยในการเคลื่อนที่ภายในอาคารคนโดยสาร เมื่อมีระยะทางเดินในเส้นตรงที่ไกลเกินกว่า ๓๐๐ เมตร และบริการขนส่งคนโดยสารระหว่างอาคาร

(๗) การแสดงข้อมูลเที่ยวบิน ขาเข้า ขาออก ทางออกขึ้นเครื่อง การยกเลิกเที่ยวบิน การล่าช้า การแจ้งเปลี่ยนอาคารคนโดยสารในสถานที่และตำแหน่งที่เหมาะสม พร้อมกับปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอยู่ตลอดเวลา โดยให้เรียงลำดับรายการข้อมูลในรูปแบบอย่างน้อย ดังนี้

ก. ขาออก

TIME	TO	FLIGHT	GATE	REMARKS
------	----	--------	------	---------

ข. ขาเข้า

TIME	FROM	FLIGHT	REMARKS
------	------	--------	---------

(๘) ลานจอดรถยนต์ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายว่าด้วยควบคุมอาคารได้กำหนดไว้ ทั้งลานจอดในระยะสั้นและระยะยาว

(๙) ลานจอดและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับอากาศยานที่เพียงพอ เพื่อให้ขึ้นและลงจากอากาศยานเป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็ว ไม่เป็นการกีดขวางอากาศยานลำอื่นที่กำลังเคลื่อนที่หรือกีดขวางเส้นทางการจราจรบนลานจอด ดังนี้

- (ก) พื้นที่ลานจอดอากาศยานซึ่งใกล้กับอาคารคนโดยสารมากที่สุด
- (ข) ลานจอดอากาศยานที่มีระยะทางไกลเพื่อรองรับอากาศยาน
- (ค) มาตรการให้ความช่วยเหลืออากาศยานในระหว่างปฏิบัติการขึ้นและลงจากอากาศยาน เพื่อให้คนโดยสารขึ้นลงได้ด้วยความสะดวกรวดเร็ว

(ง) หลุมจอดอากาศยาน ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องใช้สำหรับการตรวจสอบอากาศยาน ผู้โดยสาร สมาชิกลูกเรือ สัมภาระ เช่น หลุมจอดกรณีฉุกเฉินสำหรับอากาศยานที่ถูกแทรกแซงโดยมิชอบ ด้วยกฎหมาย

(๑๐) เครื่องมือตรวจค้นซึ่งมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการตรวจค้นคนโดยสารและสัมภาระ ตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยประกาศกำหนดเป็นอย่างน้อย รวมทั้งจัดให้มีพื้นที่สำหรับการตรวจค้นในวิธีการตรวจค้นเป็นการเฉพาะบุคคล (Private Search) เพื่อไม่ให้อากาศยาน ด้านขาออกล่าช้า

(๑๑) ช่องทางสำหรับการตรวจปล่อยคนโดยสารที่เพียงพอทั้งขาเข้าและขาออก รวมทั้งจัดให้มีช่องทางควบคุมเฉพาะสำหรับคนโดยสารที่มีปัญหา เพื่อไม่ให้กระทบต่อความคล่องตัวของคนโดยสาร ส่วนใหญ่

(๑๒) พื้นที่สำหรับรับสัมภาระของคนโดยสารเพื่อให้สะดวกต่อการจำแนก รวมทั้งใช้ระบบ สายพานลำเลียงในการเคลื่อนย้ายสัมภาระ

(๑๓) รถเข็นสัมภาระในจำนวนที่เพียงพอต่อปริมาณของคนโดยสารทั้งขาเข้าและขาออก รวมทั้งจัดเก็บให้เป็นระเบียบเรียบร้อยเพื่อไม่ให้กีดขวาง

(๑๔) สถานที่บริการรับฝากสัมภาระ และกระบวนการควบคุมดูแลที่เหมาะสมและสอดคล้อง กับมาตรการรักษาความปลอดภัย

(๑๕) สถานที่จัดเก็บรักษาทรัพย์สินหาย สัมภาระที่ไม่มีผู้มารับ (Unclaimed Baggage) สัมภาระที่ไม่มีผู้ดูแล (Unidentified Baggage) สัมภาระที่จัดการผิดพลาด (Mishandled Baggage) ในกรณีที่ไม่สามารถส่งคืนแก่ผู้เป็นเจ้าของได้ และให้มีกระบวนการรักษาความปลอดภัย การป้องกันการ สูญหายหรือเสียหาย การส่งคืนเจ้าของ หรือวิธีการอื่นที่เหมาะสมในกรณีที่ไม่มีผู้มารับคืน

(๑๖) การบริหารจัดการเพื่อไม่ให้บุคคลซึ่งไม่ใช่คนโดยสารกีดขวางเส้นทางเดินของคนโดยสาร ทั้งขาเข้าและขาออก

(๑๗) การบริหารจัดการสถานที่ตั้งร้านค้าไม่ให้กีดขวางเส้นทางเดินของคนโดยสาร

(๑๘) สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการปฐมพยาบาลเบื้องต้น บุคลากรที่ผ่านการฝึกอบรมทาง การแพทย์ประจำ ณ สนามบิน และกระบวนการส่งต่อผู้ป่วยหนักเข้ารับการรักษาพยาบาล

(๑๙) ประกาศเวลาการให้บริการของสนามบินและเวลาการให้บริการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับพิธีการเข้าออกประเทศ ในเอกสารแถลงข่าวการบิน

(๒๐) สิ่งอำนวยความสะดวกไว้สำหรับบริการดูแลเด็กทารก และป้ายสัญลักษณ์แสดงอย่างชัดเจน

(๒๑) สื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับประเภทและอัตราค่าบริการการขนส่งสาธารณะสำหรับภาคพื้น ให้แก่คนโดยสารอย่างครบถ้วน รวมทั้งปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันตลอดเวลา

(๒๒) บริการแลกเปลี่ยนเงินตรา เว้นแต่มีหลักฐานปรากฏชัดว่าผู้ประกอบการแลกเปลี่ยนเงินตรา ไม่สามารถมาให้บริการ ณ เวลานั้นได้

(๒๓) สิ่งอำนวยความสะดวก บริการ และบุคลากรที่ผ่านการฝึกอบรมในการช่วยเหลือบุคคลที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ ตลอดจนการบำรุงรักษาสิ่งอำนวยความสะดวกนั้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามกฎหมายว่าด้วยส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการ และกฎหมายว่าด้วยควบคุมอาคาร

ในกรณีที่ผู้ได้รับใบรับรองการดำเนินงานสนามบินสาธารณะมีการวางแผนเพื่อเพิ่มเติม แก้ไข ปรับปรุง บำรุงรักษาและออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนการไหลเวียน (Flow) ของคนโดยสารภายในสนามบินให้มีประสิทธิภาพและสะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ให้จัดประชุมร่วมเพื่อแลกเปลี่ยนหรือแบ่งปันข้อมูลระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น พนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ดำเนินการเดินอากาศ ผู้ประกอบการในสนามบิน

ข้อ ๕ ผู้ได้รับใบรับรองการดำเนินงานสนามบินสาธารณะซึ่งเป็นสนามบินอนุญาตที่ให้บริการภายในประเทศ ต้องจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการในสนามบินของตนตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) พื้นที่สำหรับรับสัมภาระของคนโดยสารเพื่อให้สะดวกต่อการจำแนก โดยจะใช้ระบบสายพานลำเลียงในการเคลื่อนย้ายสัมภาระร่วมด้วยก็ได้

(๒) กระบวนการส่งต่อผู้ป่วยเข้ารับการรักษาพยาบาล

ให้นำความในข้อ ๔ (๔) (๕) (๗) (๘) (๑๐) (๑๓) (๑๕) (๑๖) (๑๗) (๑๙) (๒๐) (๒๑) และ (๒๓) และข้อ ๔ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๖ ผู้ได้รับใบรับรองการดำเนินงานสนามบินสาธารณะต้องจัดทำคู่มือสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการในเรื่องดังต่อไปนี้ ยื่นให้ผู้อำนวยความสะดวก

(๑) กรณีสนามบินอนุญาตที่ให้บริการระหว่างประเทศตามข้อ ๔ (๑) (๒) (๓) (๙) (๑๔) (๑๕) และ (๑๘)

(๒) กรณีสนามบินอนุญาตที่ให้บริการภายในประเทศตามข้อ ๔ (๑๕) และข้อ ๕ (๒)

เมื่อผู้อำนวยความสะดวกได้รับคู่มือตามวรรคหนึ่งแล้วให้ตรวจสอบความพร้อมของสถานที่ เครื่องมือ อุปกรณ์ บุคลากร ตลอดจนการปฏิบัติตามคู่มือ และเมื่อตรวจสอบแล้วเห็นว่ามีความสอดคล้องตามข้อกำหนดนี้แล้ว และผู้ได้รับใบรับรองการดำเนินงานสนามบินสาธารณะสามารถปฏิบัติตามคู่มือได้จริงให้ผู้อำนวยความสะดวกรับรองคู่มือ

ถ้าผู้ได้รับใบรับรองการดำเนินงานสนามบินสาธารณะมีการเพิ่มเติม แก้ไข ปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกและส่งผลเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญของคู่มือ หรือได้มีการทบทวนคู่มือตามวรรคสองให้เป็นปัจจุบัน ให้เสนอคู่มือให้ผู้อำนวยความสะดวกรับรองก่อนนำมาใช้งาน

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

จุฬา สุขมานพ

ผู้อำนวยการสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย